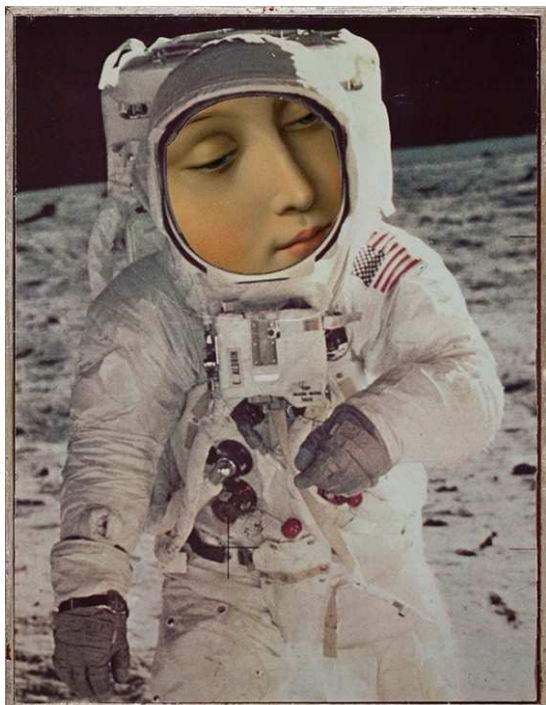

ALEKSANDRA MIR

The Space Age

28.11.2013 >< 16.02.2014

Met de tentoonstelling *The Space Age* brengt M - Museum Leuven een overzicht van de video's en collages die Aleksandra Mir de laatste 15 jaar maakte rond de verkenning van de ruimte. Enkele historische momenten in de ruimtevaartgeschiedenis vormden hierbij het uitgangspunt, zoals de ontdekking van de wetten van de fysica, het begin van de raketlanceringen en de eerste succesvolle maanlanding. M toont Mirs films *First Woman on the Moon* (1999), *Gravity* (2006) en *The Seduction of Galileo Galilei* (2011) naast een reeks van haar collages over gelijkenissen tussen wetenschap en religie, getiteld *The Dream and the Promise* (2009).

Aleksandra Mir

Aleksandra Mir (° 1967) heeft een veelzijdig oeuvre. Afhankelijk van het thema, wendt ze verschillende media aan, zoals publieke events, film, fotografie, sculptuur, performance, collage en publicaties. De rode draad in haar werk zijn de sociale processen die aan de basis liggen van tradities, normen en categorieën. Haar werk is steeds doordrongen van een fikse portie nieuwsgierigheid en zin voor humor.

Vaak doet ze beroep op vrienden, kennissen en vreemden om op een speelse manier de gevestigde waarden in vraag te stellen en omver te werpen. Zo liet ze haar ironische kritiek de vrije loop in werken als *Life is Sweet in Sweden* (1995) en streed ze voor meer vrouwelijke muziekbands bij gedrogeerde festivalgangers in *New Rock Feminism* (1996). Voor het werk *Cinema for the Unemployed: Hollywood Disaster Movies 1970-1997* (1998) vertoonde ze gedurende 1 werkweek rampenfilms om zo de banden tussen ontspanning, drama, culturele productie en werkeloosheid af te toetsen.

Voor het project *Daily News* (2002) vroeg ze meer dan honderd vrienden om bijdragen te leveren aan een alternatief dagblad om zo haar verjaardag – 11 september – terug op te eisen. Ze stelde de creatie voor van een replica op ware grootte van het Stonehenge monument, *Stonehenge II* (2003), dat vrij toegankelijk zou zijn voor het publiek. Haar kritiek op stedelijke sociale interacties en vervreemding kreeg vorm in *The Big Umbrella* (2004), waarbij ze vreemdelingen uitnodigde om haar te vergezellen onder een enorme paraplu die zestien mensen bescherming kon bieden tegen de regen. De gebroken paraplu en foto's van haar interventies maken vandaag deel uit van de S.M.A.K. collectie in Gent. Voor de 53ste Biënnale van Venetië, liet ze 1 miljoen postkaarten drukken met zichten van waterwegen in landschappen zoals de Sahara woestijn, de Manhattan skyline en de Opera van Sydney, telkens met het opschrift dat het een zicht van Venetië was (*Venezia, all places contain all others*, 2009). Voor haar meest recente werk, *Satellite crashes down in Porto Alegre, Brazil* (2013), bouwde ze een monumentale buitensculptuur en creëerde een fictieve media campagne.

Een van haar kunstenaarsboeken, het *How Not To Cook Book* (2009) geeft 1.000 tips om het fout te doen in de keuken. In een wereld overstelpt met kookboeken en beroemde koks, werd Mirs kookboek een act van rebellie tegen de huidige eetcultuur.

BIO

Mir werd geboren in Polen in 1967. Op jonge leeftijd verhuisde ze met haar familie naar Zweden waar ze opgroeide. In 1989 arriveerde ze in New York City om er Media Kunst te studeren aan de School of Visual Arts en Culturele Antropologie aan de New School for Social Research. Vijftien jaar later verhuisde ze opnieuw, deze keer naar Palermo, Sicilië waar ze vijf jaar verbleef. Vandaag woont ze in London maar reist voortdurend voor haar werk.

The Space Age in M – Museum Leuven

Ruimtevaart

De tentoonstelling in M – Museum Leuven verenigt voor het eerst Mir's vroege films, *First Woman on the Moon* (1999), *Gravity* (2006) en *The Seduction of Galileo Galilei* (2011) met een reeks collages *The Dream and The Promise* (2008-2009) en het meer recente werk *Satellite crashes down in Porto Allegre, Brazil* (2013).

De ruimtevaart is een terugkerend thema in Mir's werk sinds het begin van haar carrière. Wereldwijde gebeurtenissen in de populaire cultuur, zoals de ontwikkeling van de massaluchtvaart, de maanlanding en de ontwikkeling van verschillende ruimtevaartprogramma's beschouwt ze als gebeurtenissen die een enorme invloed hebben gehad op de manier waarop we leven en onze plaats in de wereld bepalen. Mir's fictieve verhalen zijn zowel een viering van deze events als het in vraag stellen van hun historische en sociale geschiedenis.

Religie en wetenschap

Mir's films zijn autonome epilogen bij haar publieke performances die telkens handelen over een ambitieus historisch verhaal. In haar latere film *The Seduction of Galileo Galilei* (2011) en in de collagereeksen *The Dream and The Promise* (2008-2009), onderstreept ze bijzondere gelijkenissen tussen religie en wetenschap. Mir laat zich hiervoor inspireren door een citaat van de 16de-eeuwse Italiaanse wetenschapper en filosoof Galileo Galilei die ongekende wetenschappelijke ontdekkingen deed voor de fysica, wiskunde en astronomie, maar die ook verklaarde 'in zijn ontdekkingen meer te hebben geleerd door goddelijke genade dan door telescopen' (Galileo Galilei, *Lettere*).

Hoewel Galilei verguisd werd door de Katholieke Kerk omwille van zijn copernicaans, heliocentrisch wereldbeeld dat opvatting dat de aarde het centrum van het heelal was openlijk in vraag stelde, bleef hij diep gelovig. Mir's vertoningen onderstrepen deze paradox door een sfeer op te roepen die zowel aan Hollywood als aan een kathedraal herinnert. De bombastische soundtracks, met onder andere originele gesprekken uit NASA-communicatie, pop en barokke muziek vullen de tentoonstellingszalen.

ZAAL 15

FIRST WOMAN ON THE MOON (1999)

Een van de bekendste werken van Aleksandra Mir is de film *First Woman on the Moon* (1999). De film documenteert een eendaags event waarbij een maanlanding werd geënceneerd met een 'landings'ceremonie op het strand van Wijk aan Zee in Nederland. Het werk verweeft onderwerpen als ruimtevaart, feminisme en imperialisme op een speelse manier. In navolging van President Kennedy's oproep om een man naar de maan te sturen voor het einde van de jaren zestig, begon Mir aan haar missie om een vrouw op de maan te krijgen voor het einde van het millennium. Ondanks het beperkte budget slaagde Aleksandra Mir er in om 30 jaar na de eerste maanlanding de eerste vrouw op de maan te worden. Met de

hulp van de plaatselijke bevolking, vele vrijwilligers en bereidwillige sponsors, kon ze zo infiltreren in de door mannen gedomineerde ruimtevaartgeschiedenis.

Mirs beslissing om met Hasselblad, de Zweedse fabrikant van fotocamera's te werken, was geen willekeurige keuze. Hasselblad rustte immers eveneens het Apollo 11 team uit met camera's om de missie en de eerste maanlanding te documenteren. Hasselblad voorzag ook Mir en haar fotografen van technische ondersteuning om een essentieel parallel te trekken in de door media gestuurde nasleep van beide events. Hasselblad schonk Mir eveneens een panoramische camera om tijdens het event te dragen. Deze camera maakt vandaag deel uit van de collectie van het Guggenheim Museum in New York, samen met referentiemateriaal zoals haar jurk, de vlag en andere efemere objecten die overbleven van de missie.

Maanlandschap

Het strand liet Mir met behulp van bulldozers omvormen tot een maanlandschap. Bij zonsondergang, beklom Aleksandra Mir de hoogste top, plantte ze een Amerikaanse vlag, opende een fles champagne en nodigde het publiek uit met haar mee te feesten.

“WIJK AAN ZEE – 28 augustus 1999. De dag dat zware machines en mankracht een Nederlands strand tot maanlandschap met heuvels en kraters hebben omgevormd. Bij zonsondergang werd alle werk gestaakt, een live drumgeroffel kondigde de plechtigheid aan van een vrouw die deze imaginaire maan met een Amerikaanse vlag beklimt. Diezelfde avond, wanneer het feest nog steeds aan de gang is, werd het landschap opnieuw geëffend, waarbij geen enkel fysiek spoor van de gebeurtenis werd achtergelaten – enkel de herinnering en een verhaal voor toekomstige generaties blijven over.’

Hoewel de omvang van het project herinnert aan de ambitieuze ondernemingen van de Land Art uit de jaren zestig, ligt de nadruk van Mirs ruimtereis eerder op de betrokkenheid van de lokale gemeenschap en de wereldwijde massamedia. Dit event blikt terug op de 'strijd om de ruimte' als een chauvinistisch machtsspel en toont aan hoe elke gebeurtenis gemanipuleerd kan worden door mediarepresentatie.

De video bestaat uit beeldopnames van slechte kwaliteit en beelden die werden uitgezonden door Nederlandse TV-zenders. De soundtrack bevat originele NASAGesprekken en fragmenten uit Kennedy's speech uit 1961 waar hij zijn natie oproept zich achter de maanmissie te scharen.

Aan *First Woman on the Moon* ging heel wat onderzoek vooraf, net zoals voor Mirs overige werken. Mir gaat op zoek naar alle referenties die ze kan vinden in de populaire cultuur om zo haar onderzoeksdomein af te bakenen. Door deze referenties te verweven met persoonlijke herinneringen en ontmoetingen volgt haar onderzoek een organisch pad en doet ze telkens nieuwe ontdekkingen. Zo benaderde ze onder meer NASA om haar originele foto's te bezorgen van hun geologisch veldonderzoek in het binnenland van IJsland ter voorbereiding van de missies naar de maan. Ze kwam zelfs in contact met Neil Armstrong, de eerste man die voet op de maan zette tijdens de Apollo 11 ruimtevaart-missie in 1969, en Arthur C. Clarke de auteur van de iconische film *A Space Odyssey* (1968). Beiden reageerden positief en met humor op haar film en onderhielden met haar een uitgebreide briefwisseling.

ZAAL 16-17

THE DREAM AND THE PROMISE

Mir toont een aantal collagereeksen die religieuze iconografie verbinden met afbeeldingen uit de ruimtevaart.

Wetenschap en religie worden gebruikelijk tegenover elkaar geplaatst, als twee uitersten die het zelden eens zijn. Galileo Galilei, de vader van de moderne wetenschap, die eveneens een toegewijd katholiek was, bewijst echter het tegendeel.

Om deze verbintenis tussen wetenschap en geloof te illustreren grijpt Mir zelf terug naar beelden die ze vond op twee zeer verschillende locaties: in het Kennedy Space Center in Florida en in de barokke kerken op Sicilië. Hier ondervond ze dat de iconografie die NASA en de Katholieke Kerk gebruiken heel wat gemeenschappelijk heeft. De hemel wordt gelijkaardig voorgesteld, de helmen van de astronauten lijken op de aureolen van heiligen, de uitdrukking van ontzag van omstaanders en toeschouwers bij de lancering van een raket benadert die van gelovigen tijdens religieuze rituelen, enz. De collages zijn bedekt met prachtig bladgoud en krijgen zo opnieuw de status van iconen.

ZAAL 18

Twee films worden na elkaar getoond: *Gravity* (07'18') en *The Seduction of Galileo Galilei* (16'33").

***GRAVITY* (2006)**

In 2006 breide Mir een vervolg aan haar maanlanding van 1999 en startte ze een nieuw ambitieus ruimtevaartproject, de constructie van een 22 meter hoge raket. De raket werd gebouwd voor The Roundhouse, een oud industrieel pand in London dat nu functioneert als een multifunctionele performance ruimte. Met de hulp van tal van technici en ingenieurs die samenwerkten aan het project, werd de raket opgebouwd uit afvalmateriaal van over heel Engeland zoals staal, glasvezel, grote tractorbanden, industriële ventilatoren en een afgedankte tank van een tandpastafabriek als basis. Om het geheel af te werken gebruikte Mir een theatrale belichting en rookmachines die ervoor zorgden dat je je helemaal waande in een hangar van NASA in The Kennedy Space Center. Terwijl het productieteam de raket bouwde, documenteerde Mir de werkzaamheden. Zoals vele van haar projecten was dit een tijdelijke tentoonstelling van maar amper drie dagen. Na afloop werd alles afgebroken en werden de materialen hergebruikt. Onderdelen van de raket zijn zo bijvoorbeeld hergebruikt in de Londense metro.

***THE SEDUCTION OF GALILEO GALILEI* (2011)**

Voor deze film liet Mir zich inspireren door Galileo Galilei. Het verhaal gaat dat Galilei tijdens zijn onderzoek gewichten met een verschillende massa van de toren van Pisa gooide. Hij leverde zo bewijs voor de wet van vallende lichamen omdat de elementen even snel naar beneden vielen, ongeacht de massa.

De video documenteert Mirs eigen gevecht met de zwaartekracht. Samen met haar team en verschillende professionele kraanmannen laat ze autobanden torenhoog stapelen tot de toren uiteindelijk in elkaar stuikt

en ze de poging hervatten. Deze verschillende pogingen werden ondernomen gedurende het verloop van 1 dag in Goodwood Kartways, Stouffville, Ontario, ongeveer 40 km ten noorden van Toronto. Voor alle betrokkenen waren deze herhaaldelijke en steeds falende pogingen alleen maar meer olie op het vuur en voedden ze een koortsig verlangen.

Als de gebeurtenissen zich ontrafelen, wordt duidelijk dat de schijnbaar eenvoudige actie – het stapelen van autobanden – de kern is van een reeks complexe handelingen waarbij heel wat mensen, enorme machines, wind en de zwaartekracht betrokken zijn. Het hele event gaat niet enkel over Galilei, wetenschap en religie, maar doorkruist kunsthistorische referenties en andere iconische verhalen. In het bijzonder wordt de Griekse mythe over Sisyphus, de koning van Korinthe in herinnering gebracht. Gestraft door de goden was de koning gedoemd tot het einde der tijden een rotsblok tegen een berg te duwen. Er zijn eveneens gelijkenissen op te tekenen met de Land Art, met de seriële, repititieve vormen van het minimalisme, en met Marcel Duchamps 'gevonden objecten'.

Catalogus *The Space Age*

In *The Spage Age*, de catalogus bij deze tentoonstelling, schrijft Martin Herbert hierover 'Hoewel dit omvangrijke dingen zijn, blijven ze toch altijd kleiner dan de kunst van Mir: die omvat de voorwerpen zelf, en daarnaast ook de eigenheid, de motivering en de niet-onderzochte vooroordelen van ieder die ze creëert, ontmoet of erover hoort. Wil je iets bouwen dat ruim genoeg is om dat allemaal te bevatten, om de onbepaaldheid zelf te omvatten, een soort "kunst als voorstel"? Niets is groter dan de ruimte.'

M VAN
**MUSEUM
LEUVEN**

M - Museum Leuven
L. Vanderkelenstraat 28
3000 Leuven - België
tel. 016 27 29 29
m@leuven.be
www.mleuven.be

OPEN

van maandag tot dinsdag en vrijdag tot zondag van 11u00 tot 18u00 – donderdag tot 22u00
woensdag gesloten.

TICKETS

individuele bezoeker: 12 € * reductietarief & groepen: 10 € * < 26j: 5 € <13j: gratis

*** toegang tot het hele museum (M-collectie en alle tijdelijke tentoonstellingen), M-audiogids
inbegrepen**

PERS CONTACT

Annik Altruy
Communicatie en Pers
M - Museum Leuven
tel. + 32 (0)16 27 29 38
annik.altruy@leuven.be

PERS FOTOS

down te loaden via de press room van M op <http://mleuven.prezly.com>

Mediapartners M :

M – Museum Leuven geniet de steun van :

